

# Klage til Klagenemnda for miljøinformasjon – innhenting av informasjon om bruk av palmeolje i biodrivstoff

28.02.2019

Klager: Regnskogfondet  
Mariboës gate 8  
0183 Oslo

Innklaget: St1  
Drammensveien 134  
Postboks 1154 Sentrum  
0170 Oslo

## Innledning

Det er allment kjent at produksjon av palmeolje er en av drivkreftene bak ødeleggelse av verdens regnskoger. Økt etterspørsel etter palmeolje, blant annet som råstoff til biodrivstoff, fører til økt avskoging og medfører en betydelig klimarisiko. Regnskogfondet finner det derfor svært relevant å be om miljøinformasjon i forbindelse med biodrivstoff.

## Sakens bakgrunn

Regnskogfondet er en menneskerettighets- og miljøorganisasjon som har sitt hovedfokus på bevaring av verdens regnskoger. Organisasjonens arbeid med kartlegging av bruken av palmeolje og for å stanse regnskogsødeleggelse knyttet til palmeoljeproduksjon er anerkjent nasjonalt og internasjonalt. Som miljøorganisasjon med spesialkunnskap på ødeleggelsesomfanget til produksjon av palmeolje, er det å kartlegge bransjer som benytter seg av store volum palmeolje en del av Regnskogfondets kjernevirksomhet.

Det er svært godt dokumentert at palmeoljeindustrien er en hovedårsak til avskoging i Sørøst-Asia, og at bruk av palmeolje som råstoff til biodrivstoff er en økende trussel både mot regnskogen og klimaet. En gjennomgang av eksisterende forskning viser at etterspørselen etter palmeolje til biodrivstoff fører til mer avskoging, og at dette gjør at palmeoljebasert drivstoff er enda verre for klimaet enn fossil diesel<sup>1</sup>. En helt ny gjennomgang gjort for EU-kommisjonen viser at 45% av ekspansjonen av palmeoljeproduksjon foregår i regnskog/torvmyr.<sup>2</sup> I Europa brukes det i dag mer palmeolje til biodrivstoff enn til mat<sup>3</sup>, og det er biodrivstoffmarkedet som potensielt utgjør det største vekstmarkedet for palmeoljeproduksjon, og dermed videre avskoging<sup>4</sup>. I Norge har det også

---

<sup>1</sup> For peat's sake (2017) [http://d5i6is0eze552.cloudfront.net/documents/Publikasjoner/Andre-rapporter/For-peats-sake-Climate-implications-of-palm\\_May2017.pdf?mtime=20170531170131](http://d5i6is0eze552.cloudfront.net/documents/Publikasjoner/Andre-rapporter/For-peats-sake-Climate-implications-of-palm_May2017.pdf?mtime=20170531170131)

<sup>2</sup> "Draft Report for the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the Status of Production Expansion of Relevant Food and Feed Crops Worldwide", Europakommisjonen, 12. Februar 2019. Se [https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/20190212\\_draft\\_report\\_-\\_post-isc\\_final.pdf](https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/20190212_draft_report_-_post-isc_final.pdf)

<sup>3</sup> <https://www.transportenvironment.org/press/motorists-forced-burn-more-rainforest-meet-eu-green-energy-targets-2017-figures>

<sup>4</sup> [https://d5i6is0eze552.cloudfront.net/documents/Publikasjoner/Andre-rapporter/Cerology\\_Driving-deforestation\\_Jan2018.pdf?mtime=20180122234132](https://d5i6is0eze552.cloudfront.net/documents/Publikasjoner/Andre-rapporter/Cerology_Driving-deforestation_Jan2018.pdf?mtime=20180122234132)

vært en kraftig vekst i bruken av palmeoljebasert biodrivstoff. I 2017 utgjorde denne typen drivstoff nesten halvparten av alt biodrivstoff.<sup>5</sup>

Med utgangspunkt i miljøinformasjonsloven §16, sendte Regnskogfondet ut en undersøkelse i desember 2018 til norske biodrivstoffleverandører for å hente inn informasjon om bruk av palmeolje og andre innsatsfaktorer i biodrivstoff. Bakgrunnen for denne klagen er svaret til leverandør St1 på undersøkelsen. Regnskogfondet opplever svaret som utilstrekkelig.

Funnene fra undersøkelsen er hovedsakelig ment som hjelpemiddel i kartleggingen av forbruket av palmeolje i det norske drivstoffmarkedet. Regnskogfondet vil undersøke om det også i 2019 brukes råstoff som medfører avskogingsrisiko på det norske markedet, som grunnlag for vårt arbeid for å stanse avskoging. I denne sammenheng er det avgjørende å vite hvilke råstoff som benyttes og få svar på andre relaterte spørsmål som vi har stilt til aktørene i bransjen. Det er avgjørende for oss å ha så oppdatert informasjon som mulig.

### **Sakens faktum**

Spørreundersøkelsen hadde som hovedformål «[...] å skaffe en oppdatert oversikt over omsetningen av palmeoljebasert drivstoff og over norske omsetteres holdning til bruk av slikt drivstoff.».

**Bilag 1.** Undersøkelsen datert 17.12.2018 med svarfrist 17.01.2019.

Identiske henvendelser ble sendt til følgende leverandører: St1 Norge AS, Preem Norge AS, ExxonMobil Norge AS, Uno-X AS, Circle K Norge AS, Eco-1 Bioenergi AS, Bunker Oil AS, Tanken AS, Olje- og Energisenteret AS, Automat-1 v/ Blue Energy AS og Jæren Olje AS. Av disse var det ni som svarte på henvendelsen. De fem førstnevnte respondentene er de desidert største aktørene i markedet. Disse utgjør hele medlemsmassen i bransjeforeningen Drivkraft Norge, som sammen har 98 prosent av markedet for autodiesel<sup>6</sup> – produktet som palmeoljebasert biodrivstoff blandes inn i.

Fire av disse fem aktørene har gitt tilstrekkelige svar: Circle K, Uno-X, Preem og ExxonMobil.

Svaret fra St1 er imidlertid utilstrekkelig og mangelfullt.

**Bilag 2.** Svar datert 11.01.2019 fra St1, innen første frist.

På denne bakgrunn sendte vi den 01.02.2019 ut ny e-post med anmodning om nærmere utdyping. Av hensyn til god orden så opplyses det om at St1 ble opplyst om at lignende saker har blitt behandlet av Klagenemnda for miljøinformasjon. Svarfrist ble satt til 11.02.2019.

**Bilag 3.** Mail datert 01.02.2019.

St1 svarte ikke på henvendelsen.

### **Sakens rettslige side**

---

<sup>5</sup> <https://www.rbnett.no/nyheter/2018/05/04/Voldsom-vekst-for-biodrivstoff-%E2%80%93-nesten-halvparten-er-palmeolje-16629625.ece>

<sup>6</sup> <https://www.drivkraftnorge.no/contentassets/0ead1eebdd5349c0910ea9ec19c8fd20/oljeselskapenes-markedsandeler-arlig.xlsx>

## Hovedregel:

Jamfør miljøinformasjonsloven §16 første ledd, har enhver rett til miljøinformasjon fra virksomheter om deres produkter «som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet». Videre følger det av §16 andre ledd at «Rett til miljøinformasjon etter første ledd gjelder også påvirkning på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser, i den grad slik informasjon er tilgjengelig.».

Palmeoljebasert biodrivstoff er som nevnt innledningsvis tilknyttet en stor avskogings - og klimarisiko. Produksjon av palmeolje er en av de store drivkreftene bak avskoging av regnskog i land som Indonesia. Avskoging av regnskog er ødeleggelse av unike økosystemer, som fører til tap av unike plante- og dyrearter. Regnskogfondet mener derfor at St1 er pliktet til å svare på undersøkelsen jf. bilag 1, slik ordlyden er i mil. §16.

Lovens formål er «å sikre allmennheten tilgang til miljøinformasjon og derved gjøre det lettere for den enkelte å bidra til vern av miljøet». Vi ser det derfor som lovgivers intensjon å gi den enkelte forbruker rett til informasjon som gir mulighet til å ta avgjørelser i sin hverdag for å verne miljøet, herunder valg av drivstoff. Innholdet i produktet er med andre ord av interesse for allmennheten og bør vektlegges i vurderingen.

## Kommer unntaket til anvendelse?

St1 begrunner sitt mangelfulle svar med at informasjonen Regnskogfondet etterspør er av konkurransesensitiv karakter jf. bilag 2. Med henvisning til nemndas praksis må virksomhetens krav om hemmelighold «være grunnlagt, og at behovet må være godtgjort av den som krever hemmelighold» jf. nemndas vedtak i sak nr. 2004/18, 2005/10, 2007/11, 2013/1, 2014/9, 2014/11 og 2016/8. Dette er også lagt til grunn av Høyesterett i Rt. 2010 s.385 (Løvenskiold-dommen). Avslaget til St1 møter ikke kravet til begrunnelse etter Regnskogfondets mening.

Videre mener Regnskogfondet at unntakene listet i mil. §§16 og 17 ikke bør være gjeldende i denne saken. Det henvises til nemndas praksis jf. sak nr. 2016/8, der nemnda ga klager medhold i kravet om svar på langt mer detaljerte spørsmål tilknyttet virksomheten. Begrunnelsen til nemnda la vekt på at «virksomhetens behov for å kunne hemmeligholde bestemte opplysninger må i slike tilfeller veies opp mot allmennhetens interesse i opplysningene.». Regnskogfondet mener at allmennhetens interesse i opplysningene er av den grad at det bør vektlegges tyngre enn virksomhetens behov for hemmelighold.

Dessuten mottok et betydelig antall aktører i samme marked undersøkelsen, uten å reise kravet om hemmelighold. Nemnda belyser i sak nr. 2016/8 at det at andre aktører har oppgitt lignende opplysninger ikke kan være avgjørende for vurderingen. På den andre siden følger det av vurdering jf. sak nr. 2016/8 at «Etter nemndas syn er det imidlertid en indikasjon på at opplysningene ikke ligger innenfor kjerneområdet for taushetsplikten.». Etersom flere konkurrenter i samme marked har utgitt informasjonen Regnskogfondet etterspør, anser vi ikke opplysningene som konkurransesensitive jf. mil. §17 første ledd bokstav c.

Når det gjelder spørsmål tilknyttet opplysninger om leverandører vises det til sak 2016/8 Nordlaks oppdrett AS. Nemnda konkluderte med at opplysninger om navn og adresse på forleverandører ikke er miljøinformasjon jf. mil. §2. Nemnda viser til at opplysninger om leverandører ikke utgjør «en faktor som kan påvirke miljøet, jf. mil. §2 bokstav b.». I henhold til denne konklusjonen vil ikke opplysninger tilknyttet leverandør(er) være å anse om miljøinformasjon. På den andre side fant

nemnda innklagede pliktig til å opplyse om fôrleverandører da det følger av produktkontrollloven §10 bokstav e at dersom produktet kan medføre miljøforstyrrelser jf. §1, har brukere av et produkt plikt til å opplyse om hvem som er tilvirker.

Nemnda fremhevet i sak nr. 2004/18 at informasjon tilknyttet hvem som er tilvirker og eventuelt leverandør er viktig informasjon for at klager skal kunne ta stilling til og få innsikt i om produktet er produsert på en bærekraftig måte, og konkluderte følgelig at: «de innklagede, som altså ikke har underbygget påstanden om behov for hemmelighold, ikke kan gis medhold i at informasjon om hvem som er tilvirker og leverandør utgjør informasjon som kan unntas etter miljøinformasjonsloven § 17». Virksomhetene er derfor pliktig til å gi ut denne informasjonen etter miljøinformasjonslovens regler.

Videre fremgår det av produktkontrollloven §10 tredje ledd at «Rett til informasjon i henhold til første ledd bokstav d gjelder også informasjon om virkninger på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser [...]». Produktkontrollloven §10 bokstav d stadfester at enhver har rett til å få informasjon om «vesentlige helseskader eller miljøforstyrrelser som produksjonen og distribusjonen av produktet forårsaker.». Dette finner vi også støtte for i mil. §16 annet ledd, der det fremgår at «Rett til miljøinformasjon etter første ledd gjelder også for påvirkning på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon utenfor Norges grenser [...]». Dette har nemnda bygget på i sak nr. 2004/18, der nemnda konkluderte med at «Det er ikke noe krav om at miljøpåvirkningen må finne sted innenfor Norges grenser.».

Det følger av produktkontrollloven §10 andre ledd at «Informasjon etter første ledd kan kreves fra produsent, importør, bearbeider, omsetter eller bruker av produktet.». Da omsetting av palmeoljebasert biodrivstoff i stor grad fører til miljøforstyrrelser, anser Regnskogfondet at St1 plikter å oppgi slike opplysninger.

### **Oppsummering**

Regnskogfondet mener at St1 som følge av miljøinformasjonsloven §16 hadde plikt til å oppgi informasjon om mulig omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff på det norske markedet. Lovens unntak om forretningsmessige forhold jf. §17 kommer ikke i anvendelse, da informasjonen som etterspørres ikke er å anse som konkurransesensitiv. Allmennhetens rett til tilgang på miljøinformasjon jf. §16 bør vektlegges tyngre enn virksomhetens behov for hemmelighold.

Med vennlig hilsen

Regnskogfondet

Ved Nils Hermann Ranum og Andrea Raugland

Tlf: 990 01 032 / 984 00 947

Epost: [nils.hermann@rainforest.no](mailto:nils.hermann@rainforest.no) / [andrea@rainforest.no](mailto:andrea@rainforest.no)

Kopi: St1

## Andrea Raugland

---

**Fra:** Andrea Raugland  
**Sendt:** 17. desember 2018 15:08  
**Til:** 'thomas.hansen@st1.no'; 'wilhelm.roed@st1.no'  
**Kopi:** Johan Haffner Knagenhjelm; Nils Hermann Ranum  
**Emne:** Omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019

Hei,

Regnskogfondet har fokusert mye på palmeolje og biodrivstoff de siste årene. Drivstoffmarkedet er det raskest voksende markedet for palmeolje på global basis, og vi har jobbet både i Norge og på EU-nivå for å skape oppmerksomhet om avskogings- og klimarisiko knyttet til bruk av palmeoljedrivstoff. Økt etterspørsel etter palmeolje, blant annet til drivstoff, fører til økt avskoging, og dette er årsaken til at klimaeffekten av palmeoljebasert drivstoff er enda verre enn fossil diesel. Dette gjelder også palmeoljebasert drivstoff som oppfyller EUs bærekraftskrav, såkalt «sertifisert drivstoff».

Palmeoljebasert diesel utgjorde over halvparten av biodieselen som ble solgt i Norge i 2017, og omsetningen har vokst kraftig de siste årene. Samtidig er det økende politisk vilje til å innføre begrensninger på biodrivstoff med høy avskogingsrisiko. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2019, ble regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti enige om følgende merknad:

*Flertallet er bekymret for at indirekte arealbrukseffekter fra produksjon av palmeolje fører til avskoging. Flertallet mener derfor at bruken av palmeolje bør begrenses mest mulig. Flertallet påpeker at det er viktig med fokus på å finne løsninger for å begrense og fase ut palmeolje, og flertallet vil følge utviklingen nøye.*

Stortinget gjorde deretter dette vedtaket:

*Stortinget ber regjeringen utforme et helhetlig forslag til virkemidler og avgifter i biodrivstoffpolitikken for å utelukke biodrivstoff med høy avskogingsrisiko både innenfor og utenfor omsetningskravet. Disse rammebetingelsene skal legges frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 og innføres fra 1. januar 2020.*

Så lenge palmeoljeindustrien globalt bidrar til omfattende avskoging, fører bruk av palmeoljebasert drivstoff til økende avskoging. Stortingets vedtak slår fast at denne typen drivstoff skal utelukkes fra biodrivstoffpolitikken, og for Regnskogfondet er dette en viktig seier.

Regelverket gjelder imidlertid ikke for 2019, men vi håper at norske drivstoffomsettere tilpasser seg dette allerede fra neste år.

I denne forbindelse ønsker Regnskogfondet, som tidligere år, å kartlegge omsetningen av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019 (både til veitrafikk, anleggstrafikk og båttrafikk), og retter derfor nedenstående forespørsel til leverandører av drivstoff i Norge. Hovedformålet med kartleggingen er å skaffe en oppdatert oversikt over omsetningen av palmeoljebasert drivstoff og over norske omsetters holdning til bruk av slikt drivstoff.

Etter miljøinformasjonslovens § 16 har enhver rett til miljøinformasjon fra virksomheter som er etablert i Norge om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet. Retten til miljøinformasjon gjelder også påvirkning på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser. Fra private virksomheter har man krav på svar så raskt som mulig, og [senest innen en måned](#).

Vi ber derfor om at dere besvarer spørsmålsettet nedenfor snarest mulig, og **senest innen 17. januar**. Dersom dere skulle ha spørsmål, ber vi dere ta kontakt per e-post til Andrea Raugland, [andrea@rainforest.no](mailto:andrea@rainforest.no), med kopi til [johan@rainforest.no](mailto:johan@rainforest.no) og [nils.hermann@rainforest.no](mailto:nils.hermann@rainforest.no).

Det hadde vært fint med en bekreftelse på at denne e-posten er mottatt.

På forhånd takk for innsatsen!

1. Omsetter, eller planlegger selskapet å omsette biodrivstoff laget av palmeolje eller biprodukter av palmeolje i det norske markedet i 2019 (dvs. CPO og/eller PFAD)?
2. Har dere en policy som gjelder for omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff – det være seg som en beslutning om å ikke omsette dette; ambisjon om kun å omsette avfall/rest slik som PES eller SBEO; ambisjon om utfasing eller reduksjon; krav til deres leverandører og underleverandører ang. avskoging, menneskerettigheter eller andre miljøforhold; eller annet? Hvis ja, ønsker vi gjerne en kopi av evt. policy/retningslinjer.
3. Hvilke andre råstoff er biodrivstoff dere planlegger å omsette i det norske markedet i 2019 basert på?

**Hvis ja på spørsmål 1:**

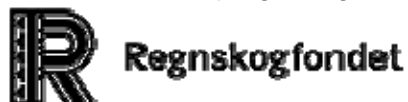
4. Hva slags palmeoljebasert råstoff vil selskapet omsette i 2019? (CPO og/eller PFAD)
5. Hvilke volum av biodrivstoff basert på palmeolje og/eller biprodukter fra palmeolje forventer dere å omsette i 2019? I den grad det er mulig, spesifiser for hver enkelt råvare (CPO, PFAD osv.) og hvorvidt det er HVO og/eller FAME. Spesifiser også per bruksområde: Veitrafikk; anleggstrafikk (avgiftsfri/merket diesel); og båttrafikk.
6. I den grad dere omsetter biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon i 2019 – i hvilke av deres produkter vil palmeoljebasert biodrivstoff inngå?
7. Hvem er deres leverandør(er) av palmeoljebasert biodrivstoff i 2019?

Ønsker dere en fantastisk høst,

**Andrea Raugland**

Rådgiver drivkrefter

Tlf: 23 10 95 00 | [regnskog.no](http://regnskog.no)



## Andrea Raugland

---

**Fra:** Wilhelm Kiil Rød <wilhelm.roed@st1.no>  
**Sendt:** 11. januar 2019 10:30  
**Til:** Andrea Raugland; Thomas Hansen  
**Kopi:** Johan Haffner Knagenhjelm; Nils Hermann Ranum  
**Emne:** RE: Omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019

Hei Andrea, Johan og Nils Hermann,

Godt nytt år!

### **Når det gjelder spørsmål nummer 1 og 2.**

Vår visjon er å være ledende på salg og produksjon av CO<sub>2</sub>-bevsist energi. Når det gjelder flytende drivstoff jobber vi for å erstatte fossilt drivstoff liter for liter. I den grad et drivstoff representerer en reduksjon av CO<sub>2</sub>-utslipp sammenlignet med tilgjengelige alternativer og møter det til enhver tid gjeldende kravet for bærekraft, så vil vi kjøpe og selge dette forutsatt at det også er økonomisk bærekraftig.

Vi har tatt en posisjon når det gjelder egen produksjon som baserer seg på å investere lokalt og at råstoff skal være avfallsbasert. Når det gjelder det vi kjøper og selger så forholder vi oss til sertifiseringsregimer som er godkjent av Klima- og miljødepartementet og EU.

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

### **3. Hvilke andre råstoff er biodrivstoff dere planlegger å omsette i det norske markedet i 2019 basert på?**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

### **Hvis ja på spørsmål 1:**

### **4. Hva slags palmeoljebasert råstoff vil selskapet omsette i 2019? (CPO og/eller PFAD)**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

**5. Hvilke volum av biodrivstoff basert på palmeolje og/eller biprodukter fra palmeolje forventer dere å omsette i 2019? I den grad det er mulig, spesifiser for hver enkelt råvare (CPO, PFAD osv.) og hvorvidt det er HVO og/eller FAME. Spesifiser også per bruksområde: Veitrafikk; anleggstrafikk (avgiftsfri/merket diesel); og båttrafikk.**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

**6. I den grad dere omsetter biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon i 2019 – i hvilke av deres produkter vil palmeoljebasert biodrivstoff inngå?**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

**7. Hvem er deres leverandør(er) av palmeoljebasert biodrivstoff i 2019?**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

Hvis dere har tid og mulighet er dere hjertelig velkomne til å ta en tur innom kontorene våre for en uformell prat om utslippskutt fra transportsektoren.



Med vennlig hilsen,

**Wilhelm Kiil Rød**

Kommunikasjonsrådgiver, miljø og bærekraft

---

**St1 Norge AS**

Drammensveien 134  
Postboks 1154 Sentrum  
NO-0107 Oslo, Norway

Tel +47 974 02 950  
E-post [wilhelm.roed@st1.no](mailto:wilhelm.roed@st1.no)  
Web [www.st1.eu](http://www.st1.eu)



---

**From:** Andrea Raugland <[andrea@rainforest.no](mailto:andrea@rainforest.no)>

**Sent:** 17. desember 2018 15.08

**To:** Thomas Hansen <[thomas.hansen@st1.no](mailto:thomas.hansen@st1.no)>; Wilhelm Kiil Rød <[wilhelm.roed@st1.no](mailto:wilhelm.roed@st1.no)>

**Cc:** Johan Haffner Knagenhjelm <[Johan@rainforest.no](mailto:Johan@rainforest.no)>; Nils Hermann Ranum <[nils.hermann@rainforest.no](mailto:nils.hermann@rainforest.no)>

**Subject:** Omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019

Hei,

Regnskogfondet har fokusert mye på palmeolje og biodrivstoff de siste årene. Drivstoffmarkedet er det raskest voksende markedet for palmeolje på global basis, og vi har jobbet både i Norge og på EU-nivå for å skape oppmerksomhet om avskogings- og klimarisiko knyttet til bruk av palmeoljedrivstoff. Økt etterspørsel etter palmeolje, blant annet til drivstoff, fører til økt avskoging, og dette er årsaken til at klimaeffekten av palmeoljebasert drivstoff er enda verre enn fossil diesel. Dette gjelder også palmeoljebasert drivstoff som oppfyller EUs bærekraftskrav, såkalt «sertifisert drivstoff».

Palmeoljebasert diesel utgjorde over halvparten av biodieselen som ble solgt i Norge i 2017, og omsetningen har vokst kraftig de siste årene. Samtidig er det økende politisk vilje til å innføre begrensninger på biodrivstoff med høy avskogingsrisiko. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2019, ble regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti enige om følgende merknad:

*Flertallet er bekymret for at indirekte arealbrukseffekter fra produksjon av palmeolje fører til avskoging. Flertallet mener derfor at bruken av palmeolje bør begrenses mest mulig. Flertallet påpeker at det er viktig med fokus på å finne løsninger for å begrense og fase ut palmeolje, og flertallet vil følge utviklingen nøye.*

Stortinget gjorde deretter dette vedtaket:

*Stortinget ber regjeringen utforme et helhetlig forslag til virkemidler og avgifter i biodrivstoffpolitikken for å utelukke biodrivstoff med høy avskogingsrisiko både innenfor og utenfor omsetningskravet. Disse rammebetingelsene skal legges frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 og innføres fra 1. januar 2020.*

Så lenge palmeoljeindustrien globalt bidrar til omfattende avskoging, fører bruk av palmeoljebasert drivstoff til økende avskoging. Stortingets vedtak slår fast at denne typen drivstoff skal utelukkes fra biodrivstoffpolitikken, og for Regnskogfondet er dette en viktig seier.

Regelverket gjelder imidlertid ikke for 2019, men vi håper at norske drivstoffomsettere tilpasser seg dette allerede fra neste år.

I denne forbindelse ønsker Regnskogfondet, som tidligere år, å kartlegge omsetningen av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019 (både til veitrafikk, anleggstrafikk og båttrafikk), og retter derfor nedenstående forespørsel til leverandører

av drivstoff i Norge. Hovedformålet med kartleggingen er å skaffe en oppdatert oversikt over omsetningen av palmeoljebasert drivstoff og over norske omsetteres holdning til bruk av slikt drivstoff.

Etter miljøinformasjonslovens § 16 har enhver rett til miljøinformasjon fra virksomheter som er etablert i Norge om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet. Retten til miljøinformasjon gjelder også påvirkning på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser. Fra private virksomheter har man krav på svar så raskt som mulig, og [senest innen en måned](#).

Vi ber derfor om at dere besvarer spørsmålssettet nedenfor snarest mulig, og **senest innen 17. januar**. Dersom dere skulle ha spørsmål, ber vi dere ta kontakt per e-post til Andrea Raugland, [andrea@rainforest.no](mailto:andrea@rainforest.no), med kopi til [johan@rainforest.no](mailto:johan@rainforest.no) og [nils.hermann@rainforest.no](mailto:nils.hermann@rainforest.no).

Det hadde vært fint med en bekreftelse på at denne e-posten er mottatt.

På forhånd takk for innsatsen!

1. Omsetter, eller planlegger selskapet å omsette biodrivstoff laget av palmeolje eller biprodukter av palmeolje i det norske markedet i 2019 (dvs. CPO og/eller PFAD)?

2. Har dere en policy som gjelder for omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff – det være seg som en beslutning om å ikke omsette dette; ambisjon om kun å omsette avfall/rest slik som PES eller SBEO; ambisjon om utfasing eller reduksjon; krav til deres leverandører og underleverandører ang. avskoging, menneskerettigheter eller andre miljøforhold; eller annet? Hvis ja, ønsker vi gjerne en kopi av evt. policy/retningslinjer.

3. Hvilke andre råstoff er biodrivstoff dere planlegger å omsette i det norske markedet i 2019 basert på?

#### **Hvis ja på spørsmål 1:**

4. Hva slags palmeoljebasert råstoff vil selskapet omsette i 2019? (CPO og/eller PFAD)

5. Hvilke volum av biodrivstoff basert på palmeolje og/eller biprodukter fra palmeolje forventer dere å omsette i 2019? I den grad det er mulig, spesifiser for hver enkelt råvare (CPO, PFAD osv.) og hvorvidt det er HVO og/eller FAME. Spesifiser også per bruksområde: Veitrafikk; anleggstrafikk (avgiftsfri/merket diesel); og båttrafikk.

6. I den grad dere omsetter biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon i 2019 – i hvilke av deres produkter vil palmeoljebasert biodrivstoff inngå?

7. Hvem er deres leverandør(er) av palmeoljebasert biodrivstoff i 2019?

Ønsker dere en fantastisk høst,

**Andrea Raugland**

Rådgiver drivkrefter

Tlf: 23 10 95 00 | [regnskog.no](http://regnskog.no)



## Andrea Raugland

---

**Fra:** Nils Hermann Ranum  
**Sendt:** 1. februar 2019 13:54  
**Til:** Wilhelm Kiil Rød; Andrea Raugland; Thomas Hansen  
**Kopi:** Johan Haffner Knagenhjelm  
**Emne:** SV: Omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019

Hei, og takk for svar på eposten.

Dessverre kan vi ikke se at dette inneholder svar på våre spørsmål, med unntak av spørsmål 2 (som kan dekkes av det dere skriver). Vi gjør dere oppmerksomme på at alle de øvrige store drivstoffkjedene på det norske markedet har svart på våre spørsmål. Vi mener at informasjonen vi etterspør ikke vil kunne anses som konkurransesensitiv etter Miljøinformasjonsloven samt fast praksis i Klagenemnda for miljøinformasjon. Vi har tidligere fått medhold i Nemnda i tilsvarende saker

Vi ber dere om å svare på spørsmål 1 og 3, samt 4-7 dersom det er relevant. Vi ber om svar på dette innen 11. februar.

Vennlig hilsen

Nils Hermann Ranum

Leder/Head – Drivers of deforestation-program

Regnskogfondet – Rainforest Foundation Norway

<mailto:nilshermann@rainforest.no>

[www.regnskog.no](http://www.regnskog.no)



Regnskogfondet

---

**Fra:** Wilhelm Kiil Rød [<mailto:wilhelm.roed@st1.no>]  
**Sendt:** 11. januar 2019 10:30  
**Til:** Andrea Raugland; Thomas Hansen  
**Kopi:** Johan Haffner Knagenhjelm; Nils Hermann Ranum  
**Emne:** RE: Omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019  
Hei Andrea, Johan og Nils Hermann,  
Godt nytt år!

### **Når det gjelder spørsmål nummer 1 og 2.**

Vår visjon er å være ledende på salg og produksjon av CO<sub>2</sub>-bevisst energi. Når det gjelder flytende drivstoff jobber vi for å erstatte fossilt drivstoff liter for liter. I den grad et drivstoff representerer en reduksjon av CO<sub>2</sub>-utslipp sammenlignet med tilgjengelige alternativer og møter det til enhver tid gjeldende kravet for bærekraft, så vil vi kjøpe og selge dette forutsatt at det også er økonomisk bærekraftig.

Vi har tatt en posisjon når det gjelder egen produksjon som baserer seg på å investere lokalt og at råstoff skal være avfallsbasert. Når det gjelder det vi kjøper og selger så forholder vi oss til sertifiseringsregimer som er godkjent av Klima- og miljødepartementet og EU.

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

### **3. Hvilke andre råstoff er biodrivstoff dere planlegger å omsette i det norske markedet i 2019 basert på?**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

**Hvis ja på spørsmål 1:**

#### **4. Hva slags palmeoljebasert råstoff vil selskapet omsette i 2019? (CPO og/eller PFAD)**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

#### **5. Hvilke volum av biodrivstoff basert på palmeolje og/eller biprodukter fra palmeolje forventer dere å omsette i 2019? I den grad det er mulig, spesifiser for hver enkelt råvare (CPO, PFAD osv.) og hvorvidt det er HVO og/eller FAME. Spesifiser også per bruksområde: Veitrafikk; anleggstrafikk (avgiftsfri/merket diesel); og båttrafikk.**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

#### **6. I den grad dere omsetter biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon i 2019 – i hvilke av deres produkter vil palmeoljebasert biodrivstoff inngå?**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

#### **7. Hvem er deres leverandør(er) av palmeoljebasert biodrivstoff i 2019?**

Når det gjelder resten av spørsmålstillingen så kan vi ikke svare detaljert på hva våre planer er, eller dele detaljert informasjon om hvem vi kjøper fra eller selger til – dette grunnet konkurransehensyn. Vi mener at vi i dag er i en liten ledelse i en kontinuerlig konkurranse om å evne å «source» produkter iht. bioverdi. En ledelse som vi har investert i å etablere og opprettholde.

Supplymarkedet for biodrivstoff er i dag et lite likvid marked med få aktører. Får vi innsyn ned på et detaljnivå som inkluderer råstoff og leverandør for konkurrentene våre kan vi i praksis analysere oss frem til deres fullstendige forsyningskjede for bio-produkter og antageligvis danne oss et rimelig nøyaktig bilde av hva de betaler for produktene de kjøper. Dette mener vi også gjelder andre veien.

Hvis dere har tid og mulighet er dere hjertelig velkomne til å ta en tur innom kontorene våre for en uformell prat om utslippskutt fra transportsektoren.

Med vennlig hilsen,

**Wilhelm Kiil Rød**

Kommunikasjonsrådgiver, miljø og bærekraft

**St1 Norge AS**

Drammensveien 134  
Postboks 1154 Sentrum  
NO-0107 Oslo, Norway

Tel +47 974 02 950  
E-post [wilhelm.roed@st1.no](mailto:wilhelm.roed@st1.no)  
Web [www.st1.eu](http://www.st1.eu)



**From:** Andrea Raugland <[andrea@rainforest.no](mailto:andrea@rainforest.no)>

**Sent:** 17. desember 2018 15.08

**To:** Thomas Hansen <[thomas.hansen@st1.no](mailto:thomas.hansen@st1.no)>; Wilhelm Kiil Rød <[wilhelm.roed@st1.no](mailto:wilhelm.roed@st1.no)>

**Cc:** Johan Haffner Knagenhjelm <[Johan@rainforest.no](mailto:Johan@rainforest.no)>; Nils Hermann Ranum <[nils.hermann@rainforest.no](mailto:nils.hermann@rainforest.no)>

**Subject:** Omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019

Hei,

Regnskogfondet har fokusert mye på palmeolje og biodrivstoff de siste årene. Drivstoffmarkedet er det raskest voksende markedet for palmeolje på global basis, og vi har jobbet både i Norge og på EU-nivå for å skape oppmerksomhet om avskogings- og klimarisiko knyttet til bruk av palmeoljedrivstoff. Økt etterspørsel etter palmeolje, blant annet til drivstoff, fører til økt avskoging, og dette er årsaken til at klimaeffekten av palmeoljebasert drivstoff er enda verre enn fossil diesel. Dette gjelder også palmeoljebasert drivstoff som oppfyller EUs bærekraftskrav, såkalt «sertifisert drivstoff».

Palmeoljebasert diesel utgjorde over halvparten av biodieselen som ble solgt i Norge i 2017, og omsetningen har vokst kraftig de siste årene. Samtidig er det økende politisk vilje til å innføre begrensninger på biodrivstoff med høy avskogingsrisiko. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2019, ble regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti enige om følgende merknad:

*Flertallet er bekymret for at indirekte arealbrukseffekter fra produksjon av palmeolje fører til avskoging.*

*Flertallet mener derfor at bruken av palmeolje bør begrenses mest mulig. Flertallet påpeker at det er viktig med fokus på å finne løsninger for å begrense og fase ut palmeolje, og flertallet vil følge utviklingen nøye.*

Stortinget gjorde deretter dette vedtaket:

*Stortinget ber regjeringen utforme et helhetlig forslag til virkemidler og avgifter i biodrivstoffpolitikken for å utelukke biodrivstoff med høy avskogingsrisiko både innenfor og utenfor omsetningskravet. Disse rammebetingelsene skal legges frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 og innføres fra 1. januar 2020.*

Så lenge palmeoljeindustrien globalt bidrar til omfattende avskoging, fører bruk av palmeoljebasert drivstoff til økende avskoging. Stortingets vedtak slår fast at denne typen drivstoff skal utelukkes fra biodrivstoffpolitikken, og for Regnskogfondet er dette en viktig seier.

Regelverket gjelder imidlertid ikke for 2019, men vi håper at norske drivstoffomsettere tilpasser seg dette allerede fra neste år.

I denne forbindelse ønsker Regnskogfondet, som tidligere år, å kartlegge omsetningen av palmeoljebasert biodrivstoff i Norge i 2019 (både til veitrafikk, anleggstrafikk og båttrafikk), og retter derfor nedenstående forespørsel til leverandører av drivstoff i Norge. Hovedformålet med kartleggingen er å skaffe en oppdatert oversikt over omsetningen av palmeoljebasert drivstoff og over norske omsetters holdning til bruk av slikt drivstoff.

Etter miljøinformasjonslovens § 16 har enhver rett til miljøinformasjon fra virksomheter som er etablert i Norge om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet. Retten til miljøinformasjon gjelder også påvirkning på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser. Fra private virksomheter har man krav på svar så raskt som mulig, og [senest innen en måned](#).

Vi ber derfor om at dere besvarer spørsmålsettet nedenfor snarest mulig, og **senest innen 17. januar**. Dersom dere skulle ha spørsmål, ber vi dere ta kontakt per e-post til Andrea Raugland, [andrea@rainforest.no](mailto:andrea@rainforest.no), med kopi til [johan@rainforest.no](mailto:johan@rainforest.no) og [nils.hermann@rainforest.no](mailto:nils.hermann@rainforest.no).

Det hadde vært fint med en bekreftelse på at denne e-posten er mottatt.

På forhånd takk for innsatsen!

1. Omsetter, eller planlegger selskapet å omsette biodrivstoff laget av palmeolje eller biprodukter av palmeolje i det norske markedet i 2019 (dvs. CPO og/eller PFAD)?
2. Har dere en policy som gjelder for omsetning av palmeoljebasert biodrivstoff – det være seg som en beslutning om å ikke omsette dette; ambisjon om kun å omsette avfall/rest slik som PES eller SBEO; ambisjon om utfasing eller reduksjon; krav til deres leverandører og underleverandører ang. avskoging, menneskerettigheter eller andre miljøforhold; eller annet? Hvis ja, ønsker vi gjerne en kopi av evt. policy/retningslinjer.
3. Hvilke andre råstoff er biodrivstoff dere planlegger å omsette i det norske markedet i 2019 basert på?

**Hvis ja på spørsmål 1:**

4. Hva slags palmeoljebasert råstoff vil selskapet omsette i 2019? (CPO og/eller PFAD)
5. Hvilke volum av biodrivstoff basert på palmeolje og/eller biprodukter fra palmeolje forventer dere å omsette i 2019? I den grad det er mulig, spesifiser for hver enkelt råvare (CPO, PFAD osv.) og hvorvidt det er HVO og/eller FAME. Spesifiser også per bruksområde: Veitrafikk; anleggstrafikk (avgiftsfri/merket diesel); og båttrafikk.
6. I den grad dere omsetter biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon i 2019 – i hvilke av deres produkter vil palmeoljebasert biodrivstoff inngå?
7. Hvem er deres leverandør(er) av palmeoljebasert biodrivstoff i 2019?

Ønsker dere en fantastisk høst,

**Andrea Raugland**

Rådgiver drivkrefter

Tlf: 23 10 95 00 | [regnskog.no](http://regnskog.no)

